7/5263 - 13210

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Bülent ECEVİT tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için delaletlerinizi arz ederim. 25.01.2002

Dr. Azmi ATEŞ
İstanbul Milletvekili

SORULAR:

Sayın Başbakan ABD'ne yapmış olduğunuz seyahatin çok verimli geçtiğini, bir not vermek gerekirse 10 üzerinden 10 verdiğinizi ifade etmektesiniz. Bu değerlendirmenize ışık tutması açısından aşağıdaki sorularımın cevaplandırılmasına ihtiyaç vardır.

1- Bu gezide, ABD'nden talepleriniz ve beklentileriniz nelerdi?
Buna karşılık, somut olarak, neler elde ettiniz?

2- Türkiye, ABD'nin çok yakın dostu ve müttefiki olduğunu Kore Savaşı, Soğuk Savaş, Körfez Savaşı, Ortadoğu Barış Süreci, Bosna Savaşı, Somali Savaşı ve son olarak da Afganistan Savaşı'nda olduğu gibi, her fırsatta ortaya koymaktadır.
Sadece, Körfez Savaşı dolayısıyla Türkiye'nin bugüne kadar ki maddi kaybı 80 milyar doların üzerindedir. Irak'a uygulanmakta olan ambargo ve Kerkük Petrol Boru Hattının kapalı olması dolayısıyla bu rakam, her geçen gün artmaya devam etmektedir.
**Bütün bunlara karşılık olarak, işadamlarımız başta olmak üzere Türkiye, ABD'den -önemli bir müttefiki olarak- sadece, dış ticaretimizde eşitlik ve hakkaniyet istiyor.**
Bu seyahatte bunu gerçekleştirmek için -netice almaya dönük olarak-, hangi somut adımlar atılmıştır?

3- Bugün, yıllık 1.2 trilyon USD olan ABD'nin ithalatında Türkiye'nin payı sadece 3 milyar dolar ile yüzde 0.25 gibi çok küçük bir rakam iken, ABD'nin Türkiye'nin ithalatındaki payı yüzde 5'lere varmaktadır.
Bu durumun ABD'nin lehine olmasının temelinde yatan en önemli sebeplerden birisi de, Türkiye'nin ABD mallarına uygulamadığı kota gibi tarife dışı engelleri, ABD'nin Türk Sanayi ürünlerine uygulamasıdır. Ayrıca, ABD'nin Türk Sanayi ürünlerine uygulamakta olduğu yüksek gümrük vergilerine karşılık olarak, Türkiye ABD'nin bu ürünlerine çok daha düşük gümrük vergisi uygulamaktadır.
**Yaptığınız temaslarınızla, bu ve benzeri yanlış uygulamalar düzeltildi mi?**

4- **ABD ithalatında**, gümrük vergileri ve tekstil kotaları başta olmak üzere, AB ülkelerine gösterdiği **kolaylığı** -Gümrük Birliği dolayısıyla AB ile aynı statüde muamele görmesi gereken- **Türkiye'ye neden göstermemektedir?**
**Gezinizde, izahı mümkün olmayan bu haksızlık giderildi mi?**

7/5763 - 13210

5- **ABD ile,** -Kanada, Meksika, İsrail ve Ürdün'ün yapmış olduğu- **Serbest Ticaret Anlaşması'nı (STA) imzaladınız mı?**

6- Bu seyahatinizde ABD ile Tercihli Ticaret Anlaşması imzaladınız mı?

7- Türkiye, ABD'nin tekstil ürünlerine herhangi bir kota uygulamazken, ABD Türkiye'nin bu sanayi ürünlerine kota uygulamaktadır.
**Bu kota uygulamasını kaldırdınız mı?**

8- ABD ile ayrıcalıklı sanayi bölgelerinin Türkiye'de kurulmasına dair anlaşma imzaladınız mı?

9- ABD'ye olan askeri kredi borçlarımız ertelendi mi?

10- ABD ile ekonomik münasebetleri geliştirmek için bu seyahatinizdekiyle birlikte beşinci bir komisyon kurulmaktadır.
İlki, Türkiye-ABD Ortak Ekonomik Komitesi adıyla 1993'de kuruldu.
İkincisi, Türkiye-ABD İş İmkanlarını Geliştirme Konseyi ismiyle 1996 yılında kuruldu.
Üçüncüsü, Türkiye-ABD Ticari İstişare Mekanizması adıyla 1998 yılında kuruldu.
Dördüncüsü ise, 27 Eylül, 2 Ekim 1999 tarihleri arasında ABD'ne yapmış olduğunuz seyahatte, Türkiye-ABD Ticaret ve Yatırım Konseyi adıyla kurulmuştu. Bu konseyde özel sektör temsilcileri de vardı.
Son gezinizde olduğu gibi, bu gezinizde de aynı taleplerde bulunulmuş ve bu taleplerin karşılanmasında bugüne kadar bir adım ileri gidilmemiş olup, sadece yılda bir kez toplanılması öngörülen bir konsey kurulmasıyla yetinilmişti.
**Yakın geçmişte kurulan dört komisyonun hiçbir varlık gösterememesine rağmen, yeni bir komisyonun kurulmasına neden ihtiyaç duyulmaktadır?**
**Bunun gönül almanın ötesine geçeceğine inanıyor musunuz? İnanıyorsanız gerekçeniz nedir?**

11- Yukarıda ki sorularıma -somut kazanımlar olarak- vereceğiniz cevapların ışığında, ABD'ne yapmış olduğunuz seyahat **yeniden bir değerlendirmeye tabi tutulursa, 10 üzerinden 10 notu inandırıcı olabilir mi?**